

Sjötrafikutredning del 1

Informationsmöte efter remiss 2021
17 November 2021

Deltagarlista

17/11 kl. 13.00-14.25

Robert Nordevi, sjötrafikstrateg	Trafikförvaltningen
Jan Eklund, Projektledare	Trafikförvaltningen/Tyréns
Sandra Jonsson, Bitr. projektledare	Trafikförvaltningen/Tyréns

Deltagande intressenter:	Solna
Danderyd	Södertälje
Ekerö	Trafikverket
Haninge	Regionledningskontoret Region Stockholm
Nacka	Länsstyrelsen Stockholm
Norrtälje	SIKO
Nynäshamn	Skärgårdens trafikantförening
Stockholm	Huddinge
Täby	Skärgårdsstiftelsen
Vaxholm	Botkyrka
Värmdö	Skärgårdsföretagarna
Österåker	Stockholm Archipelago
Sundbyberg	Nämdö Fiber

Mötets syfte

- Redovisa resultat och slutsatser från remissomgång 2
- Tydliggöra projektets syfte, bakgrund och process
- Process till beslut och förväntat arbete efter beslut
- Tillfälle för frågor och diskussion

Innehåll

- Bakgrund och process 2019 → 2021
- Rekapitulering Sjötrafikutredning del 1 och remissomgång 1
- Reflektioner remissomgång 2 samt påverkan på slutversion
- Kommande arbete
- Frågor och diskussion

Bakgrund till Sjötrafikutredning del 1

Bakgrund till uppdraget

Budget 2019 (samma text finns i budget 2020) för Region Stockholm (LS 2017-1455)

- Under mandatperioden ska **trafiknämnden påbörja** arbete med att forma **framtidens skärgårdstrafik**. Ett första steg är att grundligt och **strategiskt utreda** hur framtidens skärgårdstrafik ska se ut. Utredningen ska omfatta både trafikens upplägg, finansiering och framtidens tonnage. Framtidens tonnage omfattar även frågor kring pendelbåtstrafiken. Utredningsarbetet ska ske i nära dialog och tillsammans med boende och näringsidkare i skärgården.

Bakgrund till uppdraget

Strategisk pendelbåtsutredning (TN 2017-1363)

Trafiknämnden föreslås besluta (2019-01-29):

- att ge förvaltningen i uppdrag att starta ny studie som tar ett helhetsgrepp och analyserar hela behovet av kollektivtrafik på vatten i Stockholms län samt hur den bättre kan kopplas till det större kollektivtrafiksystemet i land.

Uppdragets syfte

- Utreda trafikbehov av sjötrafik från år 2025 med framåtblick 10 år
 - I detta ryms såväl stadsnära pendelbåtstrafik som skärgårdstrafik och koppling till landbaserad kollektivtrafik.
- Utreda investeringsbehov för sjötrafiken
 - 13 av Waxholmsbolagets 25 fartyg når inom en 3–10 års period sin tekniska livslängd och bör ersättas med nya fartyg
- Identifiera behov av koppling mellan olika kollektivtrafikslag

Att komma ihåg

- Sjötrafikutredningen är ett viktigt inledande arbete i trafikförvaltningens strategiarbete för utvecklingen av sjötrafiken
- Översiktliga förslag och kunskapsinsamling i fokus
- Identifiera intressenter och etablera/fördjupa samverkan

Process

Samråd och remiss 2019-2021

- 2019 samrådsmöten med intressenter
- 2020 enkät fastboende
- 2020 april möte inför remiss 1
- 2020 maj-nov remissomgång 1
 - Cirka 70 inkomna yttranden
- 2020-2021 samrådsmöten efter remiss 1
- 2021 april samrådsmöten inför remiss 2
- 2021 maj-september remissomgång 2
 - Cirka 40 inkomna yttranden
- 2021 november möten efter remiss 2

Rekapitulering Sjötrafikutredning del 1, remissversion 1

Sjötrafikutredning del 1 version 1

- Kartläggning av nuläge sjötrafik och fartyg
- Genomgång relevanta styrande dokument
- Formulera mål för sjötrafiken
- Utarbeta förslag enligt uppdraget

Justeringar av Sjötrafikutredning del 1 efter remiss 1

Samrådets påverkan på utredningen

- Fördjupad måldokumentsanalys för kollektivtrafik och regionen
- Vidare analys av utredningsalternativen – nytt trafikkoncept till remissomgång 2.
- Fördjupat resonemang kring systemeffekter av trafikuppläggen kopplat till vägnät, replipunkter och landbaserad kollektivtrafik.
- Fastboendes, deltidsboende och turisters/besökare/sommargästers resbehov förtydligades.

Samrådets påverkan på utredningen (forts.)

- Komplettering kring sjötrafikens roll för besöksnäring och näringslivet i skärgården. Kopplingar mot regional utveckling och regionens roll inom detta område togs fram.
- Tydliggörande av skärgårdens varierande förutsättningar och hur det påverkar sjötrafikens upplägg. Resonemang om yttre naturliga påverkansfaktorer för sjötrafiken som is och nautiska förhållandens har utvecklats i utredningen.
- Resultat på en översiktlig strategisk nivå från genomförd godsutredning har inkluderats i sjötrafikutredning del 1.

Rekapitulering Sjötrafikutredning del 1, remissversion 2

Föreslaget trafikupplägg - pendelbåt

- Följer strategisk pendelbåtsutredning från 2019
- Befintliga linjer en förutsättning
- Försökslinje till Vaxholm och kommande till Värmdö föreslås övergå till ordinarie trafik
- Nya pendelbåtskopplingar föreslås tillkomma mellan Norra Ulvsunda–Hägersten och Norra Ulvsunda-Gamla Stan

Föreslaget trafikupplägg skärgård – trafikala principer

Under högsäsong med stort resande föreslås:

- Snabbgående och stora fartyg kör från Strömkajen till resmål i skärgården på linjer med få stopp vid strategiska bryggor.
- Stora och långsamtgående fartyg (isbrytare med gods bärande förmåga) kör från Strömkajen till resmål i skärgården på linjer med många stopp.
- Mindre kapacitetsstarka fartyg trafikerar ögrupper på kortare linjer med fokus på bastrafiken (kärnö-replipunkt och mellanliggande stopp).

Föreslaget trafikupplägg skärgård – trafikala principer

Under låg- och mellansäsong med mindre resande föreslås:

- Mindre kapacitetsstarka fartyg trafikerar ögrupper på kortare linjer med fokus på bastrafiken (kärnö – replipunkt, och mellanliggande stopp)
- En ökad grad av anropsstyrd trafikföreslås, vilket bidrar till ökad möjlighet för bättre matchning mellan utbud och efterfrågan samt fartygsanvändning.
- Skärgårdstrafiken från Strömkajen minimeras under lågsäsong. Pendelbåtstrafik mot Vaxholm samt buss mot replipunkt möter då upp reseefterfrågan från regioncentrum.
- De snabbgående stora fartygen används vid behov under lågsäsong, om möjligt. Under mellansäsong erbjuder de en flexibilitet och möjlighet att, vid sidan av trafikera till och från Strömkajen, vid behov, utöka trafiken på baslinjer.
- Stora och långsamtgående fartyg (isbrytare med godsbärande förmåga) används längre ut i skärgården på linjer med många stopp under isfria förhållanden. Vid perioder av is används samma fartyg för att klara uppdraget med bastrafik.

Föreslaget trafikupplägg – Tonnage skärgård

Principer fartyg

- Godsuppdraget kvarstår
- Isbrytande förmåga för delar av flottan ska kvarstå
- Minska antalet kapacitetsstarka snabbgående fartyg (fler än 300 passagerare)
- Öka antalet mindre kapacitetsstarka snabbgående fartyg
 - Upplägg ska testas i kommande tonnageutredning

Översikt remissomgång 2 samt åtgärder

Remiss

- Ca 40 yttranden; kommuner och myndigheter, samt intresseorganisationer, allmänhet/bryggföreningar
- Drygt 270 unika synpunkter (*föregående remiss närmare 700*)

Övergripande synpunkter

- Överlag positiva yttranden vad gäller förslaget trafikkoncept, som anses gagna arbetspendling/bastrafik och samtidigt fortsätter gagna besöksnäring/näringsliv i skärgården. (Flertalet kommuner, myndigheter, ett antal allmänhet och föreningar av olika slag)
 - *Ingen justering av föreslagna trafikkoncept görs i Sjötrafikutredning*
- Fortsatt kommunikation och dialog efterfrågas i frågor där aktörer (med rådgivning) involveras tidigt. (Flertalet kommuner, myndigheter, ett antal allmänhet och föreningar av olika slag)
 - *Beaktas i fortsatt arbete*
- Behov av ytterligare analys för att förstå dagsresenärer och besökare uttrycks. (Ett fåtal organisationer, allmänhet och föreningar av olika slag)
 - *Inga ytterligare analyser genomförs, behov av eventuella förtydliganden ses över*

- I yttranden påpekas en potentiell risk i försämrad godshantering med föreslaget trafikkoncept. Det påtalas att det är viktigt att integrera godstrafik mer i arbetet framåt. (Ett fåtal kommuner och organisationer)
 - *Beaktas i fortsatt arbete med tonnageutredning*

- Mer dialog gällande mandat och finansieringsfrågan när det kommer till replipunkter, bryggor och kajer efterfrågas. Privata bryggföreningar uttrycker oro för att inte klara finansiering av underhåll utan stöd/medfinansiering. (Ett antal kommuner och myndigheter samt ett antal ö- och bryggföreningar)
 - *Hanteras i andra processer*

- Behov av fortsatt arbete med utveckling av replipunkter och landinfrastruktur påtalas. (Kommuner, myndigheter, föreningar, redare, allmänhet, ö- och bryggföreningar)
 - *Hanteras i andra processer*

- Pendelbåtskommuner värnar sin pendelbåttrafik och önskar utökningar, kommuner med potentiell pendelbåtstrafik uttrycker behov och intresse. (Ett antal kommuner)
 - *Behov av fortsatt dialog gällande pendelbåtstrafikens utveckling och genomförbarhet – process utanför Sjötrafikutredning del 1*

- I yttranden framgår att det anses positivt med utökningar av anropsstyrd trafik, förutsatt att det inte görs utifrån besparingar, medför försämrad tillgänglighet samt att det behövs dialog med berörda kommuner. (Några kommuner, myndigheter och föreningar, allmänhet samt ö- och bryggföreningar)
 - *Beaktas i fortsatt arbete*

- I yttranden uttrycks behov av att fortsätta arbeta med "hela resan perspektivet" och en mer sammanhållen kollektivtrafik med smidiga byten mellan kollektivtrafikslag. (Ett antal kommuner och myndigheter, föreningar, företag och allmänhet)
 - *Utredningens syfte och funktion tydliggörs*
 - *Beaktas i fortsatt arbete*

- Yttranden påtalar att kombinationsresor cykel – pendelbåt bör ges större utrymme och beaktas i sjötrafikutredning del 2. (Ett fåtal kommuner och företag)
 - *Beaktas i fortsatt arbete med tonnageutredning*
- Ett fåtal remissinstanser är fortsatt negativa till förslagen i sjötrafikutredningen. En fortsatt oro att sjötrafik ersätts med busstrafik framkommer återigen. Såväl processen kring utredningen som det kunskapsunderlag som är framtaget kritiseras av remissinstanserna. (Ett fåtal organisationer, allmänhet samt ö- och bryggföreningar)
 - *Utredningens syfte och funktion tydliggörs och behov av eventuella förtydliganden av koncepten ses över*

Förslag revideringar inför beslut

- Trafikkonceptet och fartygskoncept bibehålls
- Utredningens syfte och funktion tydliggörs
 - Grunden för riktningen av sjötrafiken som helhet
 - Grunden för åtgärdsval tonnage och upphandling nya trafikavtal
 - Se över avgränsning kopplat till replipunkter och bryggor
- Förtydliganden kring sjötrafik från Strömkajen under låg/mellansäsong – behovsanpassning
- Skärgårdstrafikens diversifierade roll i kollektivtrafiksystemet tydliggörs

Kommande tider och arbete

Tidplan

- Mitten av december 2021 - färdigt förslag till slutversion och samrådsredogörelse 2
- 15 februari 2022 – trafiknämnden tar beslut om Sjötrafikutredning del 1

Åtgärdsval Tonnage (tidigare kallad Sjötrafikutredning del 2)

Utifrån resultat av Sjötrafikutredning del 1:

- Ta fram inriktningsförslag på nya fartyg till sjötrafiken
- Ta fram inriktningsförslag på hur investeringar av fartyg ska finansieras

Utöver Åtgärdsval Tonnage sker löpande arbete gällande trafikförändringar samt att trafikupphandlingar kommer inledas.

Avslut och diskussion

Övriga frågor?

TACK!